

BRATRSTVO

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 48/2007

4

DNES ZAKOUŘENO

Sdílení v jednotě / Láska / Hlavní je umět česky / Cannon Beach bez kanónů

Biblická úvaha — Modlitba z hlubin moře	Aleš Mostecký	4
Dnes zakouřeno —		
• Těžký život kuřáka	Karel Nešpor	5
• Když v baru houstne dým	Alžběta Široká	6
• Kouření je pro mě potěšením	Daniel Knotek	7
• Jen sobci kouří	Tomáš Groll	7
• Fajfkou víru nezměříte	Jan Keřkovský	9
Jak to chodí u sousedů — Sdílení v jednotě	Tomáš Jun	10
Soutěž — Slavné a jedinečné sloučení	Tomáš Groll	11
Ekooko — Otrava doprava	Marek Drápal	12
Pařby bez PC — Geniální osadníci z Katanu	Tomáš Groll	17
Obrazy ze života Ježíše — Two in one	Pavel Prejda	17
Mám ráda, když to, co vytvořím, ožije — rozhovor	Klára Schneiderová	18
Hlavní je umět česky — rozhovor	Olcha Ferjenčíková	20
Cannon beach bez kanónů — cestopis	Jan Fér	22
Fanfare Ciocarlia — recenze	T. Jun, D. Plíšková	24
HCW XX/7 — recenze	Adéla Benešová	24
Mřížve v ráji — recenze	Klára Schneiderová	25
SMS recenze		25
Bratrské zpívání v Kolíně — zpráva	Jan Fér	26
Právo na kulturní dědictví — reakce	Olga Navrátilová	26
Příloha — Instantní programy	Medková, Junová	
Autor obálky: Štěpán Bartošek		

HOŘET NEBUDE, TAK UŽ JEN TA RAKOVINA

Luboš Kratochvíl

ÚVODNÍK

Dobré ráno, k dnešní první kávičce a cigárku přinášíme čerstvé zprávy.

Desátého dubna zahynul v Bruntálu čtyřicetiletý muž při požáru gauče v provizorním bytě v areálu bývalých kasáren. Hořet začalo zřejmě od cigarety. Je to už čtvrtý podobný případ v Moravskoslezském kraji za tři měsíce.

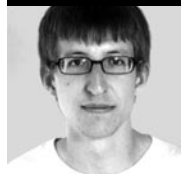
Z hasičských statistik vyplynulo, že kouření je jednou z nejčastějších příčin požárů s tragickými následky. V posledních pěti letech zemřelo kvůli ohni od cigarety skoro sto lidí a dalších více než 300 bylo zraněno.

Ačkolí podle vedení hasičstva soukromý tabá-

kový ohniček předcházal jen čtyřem procentům výjezdů červenobílých aut, do černých aut nastrkal 15 procent všech obětí požárů.

Už i do Evropy proto z USA proniká používání takzvaných RIP cigaret konstruovaných tak, aby tolik nezhnuly. Mají v sobě lamely, které oheň překoná až samotným kouřením, takže se k nažhavení musí kuřák trochu víc snažit.

To je jistě dobrá zpráva. Zvláště pro nekuřáky. Kolik asi stál a bude stát vývoj a výroba takových cigár? Což takhle raději léčit rakovinu prsu, místo rakoviny plic? Sláva, hořet už nebude. Tak to zbývá už jen ta zhoršená plet', astma, pár potratů, rakovina, Bratrstvo, modlitba a Bůh. ■

Neptejte se Boha na cestu do nebe, ukáže vám tu nejtěžší.

Stanislav Jerzy Lec

Hospodin však nastrojil velikou rybu, aby Jonáše pohltila. Jonáš byl v útrobách ryby tři dny a tři noci. I modlil se v útrobách ryby k Hospodinu, svému Bohu. (Jon 2,1n)

Pokud jste si vytáhli atlas živočichů, že začnete hledat, do útroby jaké ryby potvory by se Jonáš vešel, tak ho zase klidně schovejte. S Jonášem nejsme v hodině biologie, abychom hovořili o živočiších, ale na rozvrhu je teď teologie. Bude se mluvit o Bohu. A taky o nás lidech, protože Bohu na nás záleží.

Jonášova situace je nezáviděníhodná. Vlastně beznadějná. Ve vlnách uprostřed rozbořeného moře jej čeká jediné. To jsou konce. Tos' to dopracoval, človče! Takhle sis ten svůj útěk od Hospodina určitě nepředstavoval. Naplánoval sis, že v poklidu dojeděš do Taršíše, ale ono to dopadlo úplně jinak. Neblaze a tragicky. A už už to vypadá na zdvižený prst, mrakovárně podmračené obočí a příval výčitek. Mnozí by asi čekali, že z bible uslyšíme právě tohle. Snad tedy budou příjemně překvapeni.

„A nastrojil Hospodin rybu velikou, aby pohltila Jonáše.“ Jak bylo slíbeno, bude se mluvit o Bohu. Co on tedy v takovou chvíli dělá? Jako úplně první slyšíme, že se v té pro člověka překerní situaci stará ze všeho nejdřív o to, aby byl Jonáš alespoň v jakémś bezpečí, schovaný. Dává východisko, dává naději. A to právě i tam, kde nám došly prostředky. My už vyčerpali všechny možnosti. Jakékoli naděje jsme se už vzdali. Ale Bůh jedná a zachraňuje. Anž by po nás nejdřív požadoval, že se k němu vrátíme, budeme ho volat, odprosíme a naslibujeme hory, doly. Stará se o nás už dávno před tím, dokonce i když před ním utíkáme.

Jsou lidská rozhodnutí, která nedávají příliš velkou naději do budoucnosti. Mnohé naše cíle nám neposkytují v těch nejvážnějších situacích vůbec žádnou šanci na

záchranu. To příběh dává jasně najevo. Ale nečiní tak nerudně a zlobně, leč ukazují Boha, který jedná ve prospěch Jonáše.

Jestli teď čekáte, že po Božím zásahu bude vše hned růžové a sladoučké, jako by se vůbec nic nestalo, tak jste ještě jednou vedle. Tři dny a tři noci si Jonáš pobude ve skrýši, která ze všeho nejvíc připomíná hrob. Pořád tma a tma, jak venku plynou ty dny a noci, se jen velmi těžce odhaduje. Ne nadarmo na tenhle Jonášův pobyt v břiše mořské obludy odkazuje Ježíš, když říká, že právě „tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země,“ tedy v hrobě.

Od skutečné smrti, nicoty, temnoty a bezčasí se lidská situace někdy opravdu moc neliší. S jedním rozdílem, pro bibli podstatným: „Mrtví nechválí už Hospodina, nikdo z těch, kdo sestupují v říši ticha.“ Jonáš se ovšem modlí. Hovoří se svým Bohem. Taky dost důležitý detail je, že je to jeho Bůh. A on je jeho člověk. Ne jen tak nějaký bůh, ale jeho. Hospodin je ten Bůh, který mě osobně zná. A já se k němu můžu kdykoli, třeba dnes, hlásit právě pro tuto známost. Můžu se dovolávat: „Víš, Bože, kdo jsem. Znáš mě. Vzpomínáš? Jsí přece můj Bůh.“ Není to příliš velká troufalost připomínat se takhle někomu, od koho jsem utekl, s kým jsem se odmítal dřív bavit a neměl jsem v úmyslu poslouchat jeho slova? Samozřejmě, že je. Ale zbývá nám snad nějaká jiná, lepší cesta? ■

TĚŽKÝ ŽIVOT KUŘÁKA (A BUDE JEŠTĚ TĚŽŠÍ...)

Prim. MUDr. Karel NEŠPOR, CSc.

Před lety vyšel v anglicky psaných novinách, které vycházejí v mnoha zemích, dojemný celostránkový inzerát. Velká tabáková firma na něj umístila pár nešťastných kuřáků v dešti někde před mrakodrapem. Inzerát si kladl řečnickou otázku: „Co vyhnalo tyto lidi do deště?“ V tom, že tak vzbudí soucit nekuřáků, se ale zmýlila. Podobné scény jsou naprosto běžné. V USA i v jiných zemích už nikdo netrpí, aby někdo zamořoval kouřením společný vzduch v budově, která nemá okna, ale centralizovanou klimatizaci.

Na jedné odborné akci jsem bydlel v univerzitním městečku v San Diegu v Kalifornii. Před kolejí byl trávník. Uprostřed trávníku stála cedule s nápisem: „V okruhu 15 yardů od tohoto místa je povoleno kouřit.“ Takový výběh pro kuřáky.

Protikuřácké tendence se začínají objevovat i v Evropě a mnohé země včetně České republiky zpřísňují své předpisy. Za prodej tabáku nezletilým nebo za kouření tam, kde to není povoleno, může být u nás uložena pokuta až 50 000 Kč jednotlivci a až půl milionu organizaci. Není daleko doba, kdy si zaměstnavatelé budou vybírat nekuřáky – jsou zdravější a lépe se soustředí na práci. Navíc kouření v pracovním prostředí má rizika samo o sobě a nemusí se jednat pouze o práci ve skladišti dynamitu.

Méně známá rizika

Kromě známějších rizik kouření (srdeční nemoci, záněty průdušek, astma u dětí, horší tělesná výkonnost, rakovina plic, poškození plodu, jestliže těhotná žena kouří) existují některá méně známá. K nim patří vyšší výskyt rakoviny močového měchýře u kuřáků, předčasné stárnutí pleti (ohničky před obličejem dokáží kůži vyudit), poruchy potence

u mužů a menstruační problémy u žen, poškození sítnice a tedy zraku, poškození závěsného aparátu zubů. Kuřák, který si kouřením přivodil onemocnění tepen dolních končetin, musí od lékařů vyslechnout varování: „Buď přestanete kouřit, nebo bude nutné nohu amputovat.“

Skryté souvislosti

Dvě hodiny bez cigarety stačí silnému kuřákovi k tomu, aby dostal odvykací stav. Kuřák, který nemůže kouřit během maturity, přijímacích zkoušek nebo konkurzu na dobré místo, je v nevyhodě. Místo toho, aby se pořádně soustředil, utíkají jeho myšlenky k hnědému moru.

Zdravotní rizika kouření ještě zesilují další vlivy, třeba i hormonální antikoncepce. Pití alkoholu zvyšuje riziko rakoviny hltnu, kouření ho zvyšuje také, ale když někdo kouří a pije alkohol, je riziko rakoviny hltnu vyšší, než by odpovídalo součtu rizik pro tyto škodliviny.

Podle výzkumů, které byly prováděny i u nás, kuřáci v porovnání s nekuřáky mnohem častěji kouří marihuanu a zneužívají jiné drogy.

Příčiny kouření, kouření a společnost

Na otázku, proč lidé kouří, neexistuje jednoduchá odpověď. Příčinou kouření je vzájemné působení rizikových a ochranných činitelů. Můžeme si je představit jako hráče v černých a bílých dresech, kteří bojují o plíce člověka. Riziková a ochranná činitel se nacházejí na různých rovinách, počínaje tělesným i duševním vybavením jednotlivce a konče společností. Příklady ochranných činitelů: vřelá, vstřícná a dostatečně pevná výchova, zdravě žijící vrstevníci, schopnost

zvládat stres a umět se uvolnit, kvalitní způsoby trávení volného času, obtížnější dostupnost tabáku. K ochranným činitelům patří i duchovní život.

Rizikovní činitelé působí v opačném směru a patří k nim třeba tabáková reklama a sponzorování různých akcí tabákovým průmyslem. Rizikovými činiteli jsou i nízká cena tabáku nebo společnost kuřáků. Riziková je také skutečnost, že tabákový průmysl přispívá do pokladen politických stran a i jinak ovlivňuje politické reprezentace v mnoha zemích. Např. podle serveru iDNES firma Tabák v roce 1996 věnovala tehdy vládním ODS, ODA a KDU-ČSL po dvou a tři čtvrtě milionech Kč.

Nejzávažnějším rizikovým činitelem je ale skutečnost, že tabák je návyková látka vyvolávající závislost. V Jižní Americe dávala jedna tabáková firma dětem cigarety zdarma, aby z nich vychovala celoživotní zákazníky. Většina kuřáků později lituje toho, že začali kouřit. Ne každému z nich se ale podaří přestat. Proto je nejlépe s kouřením nezačínat nebo zamáčknout rakovinovou tyčinku dřív, než vznikne závislost.

To, že nekuřák chrání životní prostředí a nepodporuje tabákový průmysl a jeho bezohledné chování v rozvojových zemích, je prospěšné nejen pro společnost, ale i pro něj.

Lepší možnosti

Co se stresem: raději nekouřit, abstraktně po nikotinu stres jen zvyšuje. Kromě toho se stres (a také úzkosti, deprese i hněv) dá mírnit tělesným cvičením, relaxačními technikami, tím, že se člověk svěří, modlitbou nebo třeba hlubokým a pomalým dýcháním do břicha s prodlouženým výdechem.

Jak zaměstnat ruce: Čínští obchodníci otáčeli na uklidnění v dlaní dva vlašské ořechy, různé náboženské tradice používají růžence. Lidé u nás často zaměstnávají své ruce mobilními telefony.

Jak se zbavit rozpaků ve společnosti: Sociální dovednosti se dají naučit, jako třeba jízda na kole nebo plavání. S trochou cviku se člověk dokáže seznámit i udržet hovor. Obtížné situace se dají předem nacvičit. Tak se ostatně připravují na televizní debaty i kandidáti na amerického prezidenta. ■

KDYŽ V BÁRU HOUSTNE DÝM

Alžběta Šířoká

LITERÁRNÍ
ILUSTRACE

Sedím si tak klidně, vmáčknutá do koutku mezi lavici a schůdky. Tohle je ale zvláštní bar. Nikoho tu neznám, a tak pilně upjím svůj pivo a každou chvíli se dívám na hodinky, aby to vypadalo, jakože na někoho čekám. Cigárko by bodlo.

Nekouřím, ale aspoň bych nevypadala tak trapně. Člověk s cigaretou v ruce si přece může sednout stranou, sám pro sebe. Nikdo ho neruší a nedívá se na něj podezřívavě, protože on přece vychutnává své sedmiminitové potěšení.

Vypadá v pohodě a nad věcí. Kdežto já působím, jakože někoho hledám. Nebo že se usilovně snažím navázat rozhovor. Lidi přece nesedí jen tak stranou!

Kdybych to zatracený cigáro měla, aspoň bych mohla za kýmkoli jít a požádat ho o oheň. Taky dobrá finta na zahájení hovoru... Dotyčnej by pak poznal, že jsme vlastně parťáci, jedeme na stejný vlně a něco nás spojuje. Po tomhle přece touží každěj, ne? Někam patřit, mít partu stejně naladěnejch kámošů a rituálně s nima vypouštět dým. Jenže začít kvůli tomu kouřit? Hmm, už hodněkrát jsem chtěla. A v nejhlubší depresi si párkrát šlukla. Ale nešlo to.

Cigára mi nechutnají. Nemůžu se přinutit zhluboka se nadechnout toho smradlavého kouře, kterým mě láskyplně obklopujou všichni kolem. Sedím tu sama a usrkávám pivo. Vzduch je modrý nikotinem... ■

KOUŘENÍ JE PRO MĚ POTĚŠENÍM

Daniel Knotek

Není pro můj příspěvek otázkou, zda být pro, nebo proti zvyku kouření. Jak bude společnost kuřáky kriminalizovat? Víme o tom, jak je to nezdravé, co všechno hrozí. Z USA do Evropy přišla kampaň a je zcela v pořádku, aby každý věděl, jaké následky může mít časté kouření. Vyspělost civilizace sledujeme podle toho, jak je zdravá? Zdržuji se úvah, co je skutečně zdravé, co méně, co máme zakázat, protože je nezdravé a co povolíme, protože si o tom zatím myslíme, že je zdravé. A co živí náš stát? Jsou to motoristé, kuřáci a alkoholici. Stejně demagogicky, jako mnozí aktivisté, mohu tvrdit, že mnoho dobrého je i z peněz kuřáků, že?

MHD moc nejezdím, ale pokud ano, nekouřím lidem na zastávce do obličeje, odejdu dál. Je to o slušnosti, ne o zákonech. Nutit majitele restaurací k nekuřáckým prostorám? Zcela špatně. Vadí-li někomu zakouřený pajzl, ať do něj neleze a najde si lokál, který splňuje

jeho poptávku. Kdybych byl majitelem já, neřeším problém oddělením prostor, ale dobrou klimatizací a odvětráváním. Jsou hospody, kde sedíte s nekuřákem a vámi vydechovaný kouř se k němu přes sál nemá šanci dostat. Budeme se tedy diferencovat, nebo využijeme technické vyspělosti 21.století?

Kouření je pro mě potěšením, určitým rituálem, navozením nálady, často zklidněním a posilovačem. Lékařská zpráva může hovořit jinak, ale to nic nemění na mém pocitu, stejně jako když jíte nezdravé jídlo. Nechme každého rozhodnout, co má kořenit jeho život, co chce jíst, pít, dýchat, s kým se milovat. Důležité je, abychom v rámci vědy věděli, co zdravotně škodlivé být může a co méně.

V tomto směru jednoznačně zastávám osvětu. V principech svobody se jen těžko mohu dostat do role pana regulátora/paní regulátorky, kteří budou diktovat co ano a co ne. Má svoboda končí tam, kde Tvoje začíná. ■

JEN SOBCI KOUŘÍ

Tomáš Groll

Nekouřím, nechci být sobec. Svou kratochvílí totiž kuřáci nekuřáky sobecky vystavují škodlivým účinkům pasivního kouření. Dobrá, tak ať si nekuřák odstoupí. Nicméně za vrchol sobectví u kouření považuji škodlivý vliv na kuřáka samotného. I kuřáci přeci mají své nejbližší – milujícího partnera, rodiinu. A mají je rádi. Kuřáci umírají dřív a často vyžadují nemalou trvalou péči. Nechci svým milovaným přidělavat starosti. Nechci, aby byli připoutáni k stejnému lůžku, ke kterému budu připoután já. Proto nekouřím.

Kouření je navíc nespravedlivé. Výrazně zvyšuje výdaje na zdravotní péči, která se hradí ze společných prostředků. Kuřák a nekuřák platí stejně. Možná by kuřáci měli mít dražší pojištění stejně jako horolezci a další vyznavači činností, při kterých se zahrává se zdravím a životem...

Dobrá, tak ať si nekuřák odstoupí. Ale proč právě on? Pravidla mezilidského styku jsou výrazem toho, na čem se všichni shodnou, co mají společného. A s cigaretou přilepenou pod rtem se lidé nerodí. Tu společnou nemají. Každý člověk, i kuřák, určitou část svého života nekouřil. Kouření se musel teprve naučit - a to i přesto, že mu první cigareta povětšinou nechutnala. Kouření je prostě něco, co má člověk navíc. Rozhodujeme se, zda kouřit či nikoli. A tak by si měl odstoupit ten, kdo se svobodně rozhodl pro tento „doplňk“ života. Ať si pro to najde prostor. Naopak místa veřejně přístupná, restaurace, kostely, dopravní prostředky, ... by měly být pro člověka bezdoplňkového. A vymezování míst pro kuřáky a nekuřáky v restauracích či u zastávek autobusů, to je jako dělit bazén na místa, kde se smí a nesmí močit. ■

CO VÁM VADÍ, NEVADÍ NA KOUŘENÍ?

Jaromír Plíšek,
velvyslanec ČR
v Maďarsku, 52 let

Nekouřím, jen v posledních letech svátečně experimentuji s krátkými doutníčky, což je docela příjemné. Ale návykové pravidelné kouření je určitě nesmysl. Smradlavé šaty, hospody, byty, lidi – a jestli jsou opodstatněné ty nápisys na krabičkách?!

Jan Hrudka,
editor MF DNES,
50 let

Hlavně to, že se ho nemohu zbavit! Ač sám kuřák, vadí mně, když se kouří tam, kde by se nemělo, anebo tam, kde se sice kouřit může, ale pak je tam zakouřeno příliš moc, což se v některých kavárnách a hospodách nezřídká stává. Vadí mi, když také někdo kouří ve společnosti těhotné. A vadí mi, že kouření leze do peněz.

Eva Erbenová,
spisovatelka,
76 let

Co se kouření týče, myslím, že v soukromí si člověk může dělat, co ho těší. Vždyť neškodí veřejnosti, tak ať si kouří. Na veřejných místech má být kouření rozhodně zakázáno. Však dnes už víme, jak zhoubné následky kouření má, tak je nebezpečné a nezodpovědné se mu oddávat.

Restaurace a kavárny s tím mají problém. V jistém smyslu je to ztráta zákazníků, ale je to řešitelné. Bohužel hodně mladých kouří a nemyslí na následky (takové je mládí).

Mikuláš Vymětal,
pražský farář pro
mládež, 35 let

Kuřáci ničí zdraví své i druhých, znečišťují životní prostředí (zastávky MHD poseté nedopalky), plundrují své peněženky (1 krabička denně znamená cca 18.000,- Kč ročně). Naproti tomu kontakt s člověkem, který kouří, mi nijak nevadí.

Jaroslav Hutka,
hudebník, 59 let

Kouření je past. Začal jsem v šestnácti a v devatenácti jsem zjistil, že nedokážu přestat. To mě zaskočilo. Trvalo čtyřicet let, než se mi to podařilo přerušit. Ale kdykoliv se můžu do té pasti zase chytit. Když si s kouřením jednou člověk začne, zůstane ve stínu dýmu až do smrti. Udělá to z člověka pitomce na celý život.

Majka Horníková,
prodejkyně časopisu
NP, který pomáhá
lidem v nouzi, 46 let

Vadí mi, když kouřej haranti, že se flákaj a nechoděj do školy. Já kouřím taky, mě to uklidňuje.

Pavel, 26	Toliko kouř – a to ještě pouze jako čichový, nikoli vizuální počitek. Kouř je krásný. Nekouření samo o sobě mi nevádí vůbec. Ale vadí mi hon na kuřáky, zastrašující kampaň.
Tomáš, 22	Mně to osobně nevádí, ať si ničí zdraví každý jak chce - já osobně to dělám pro potěchu své duše.
Matěj, 24	Vadí mi, když kouří těhotné ženy.
Eliáš, 18	Na kouření mi nic nevádí – jenom to, že sou cigára tak drahý.
Jakub, 20	Spousta lidí kouří jen tak ze zvyku a nemaj pro to žádný racionální důvod.
Miki, 19	Vadí mi, že ze svých peněz daňového poplatníka platím na péči o nemocné kuřáky.
Noemi, 22let	Ať si každý dělá se svým zdravím co chce. A když se mu daří neškodit okolí – bomba! Ale líbat někoho s kouřem u pusy, hm, jde to i v lepších podmínkách.

**Otázka příště: „ Co byste řekl/a svým dospívajícím dětem k životu na hromádce?“
Odpovědi posílejte na adresu redakce s předmětem VOX POPULI do 8. 5 . 2007.**

FAJFKOU VÍRU NEZMĚŘÍTE

Jan Keřkovský

„Z chřipí se mu valil dým, z úst sžírající oheň.“ Víte, o kom se to v bibli píše? O Bohu, dokonce dvakrát (Ž 18,9; 2 S 22,9). Ale nemá to nic společného s kouřením; ono se v bibli o kouření cigaret, doutníků ani dýmky míru nic nenajde, protože nic takového tehdy neznali. Neznali to ani na samém konci bible: v poslední knize jde taky z tlam oheň a dým (Zj 9,17), ale tentokrát jsou to tlamy jakýchsi koní a koně obvykle mezi kuřáky nepatří. Ještě se v bibli dočtete, že dostane-li se vám kouř do očí, je to příjemné asi tak, jako je ocet zubům nebo jako je přesvědčovat lenocha, aby šel něco dělat (Př 10,26). Že by v bibli někdo kouřil, to se skutečně nenajde. Asi jako se tam moc netelefonuje a nejezdí autobusem.

Párkrát narazíte na zmínky o lídech, kteří „kadili bohům cizím“ (kaděním rozumějte pálení kadidla). „Vyšel oheň od Hospodina a spálil těch 250 mužů, kteříž kadili,“ vypráví Nu 16,35 - snad by ani nevádil ten (voňavý) kouř, ale služba cizím bohům, buřiči uvnitř Božího lidu a tak podobně. Tohle si bible dobře hlídá: aby se víra nedostala na vedlejší kolej a nepředběhlo ji něco, co je člověku sice milé, jenže ho to vede kamsi na

scestí. Neboť cokoli člověk provádí, mělo by někudy vést k Boží slávě.

Desatero neobsahuje příkázání typu “Budeš ráno cvičit” nebo “Nebudeš chodit do čajovny”. Všechno, co v příkázáních je, se týká vztahu k Bohu a k bližnímu (jako naše odpověď na všechno, čím nás Bůh obdaroval a obklopil). Proto kouření nepatří do škatulky nadepsané hřích. K té škatuli směřuje něco jiného: třeba když svobodomyšlně druhým berete jejich svobodu (dýchat) nebo když se sami zhuntujete až k nepoužití. Zkrátka: Fajfkou víru nezměříte, láskou k Bohu a k člověku však ano. ■

Když jsem na stanici metra Jiřího z Poděbrad vystupoval s cílem najít a zúčastnit se mládeže Bratrské jednoty baptistů (BJB) ve Vínohradském sboru v Praze, snažil jsem se vzpomenout si, co o této malé křesťanské církvi vím. No, moc toho nebylo, snad jen, že jsou „trochu“ evangelikální, takže by to mohla být oproti poněkud vlažným a občas tuhým evangelíkům živější a v projevech víry spontánnější skupinka lidí.

Šel jsem pozdě (mám výmluvu: byl jsem do té doby ve škole :o)), opatrně jsem vklouzl do modlitebny, kde se scházejí, a sedl si na židli vzadu u zdi. Žádné seznamování neproběhlo, ač po mně leckdo zvědavě pokukoval. Brzo mi došlo, že tohle nebude standardní program baptistické mládeže. Řešil se nový kazatel. Současný kazatel odcházel do důchodu a mezi mládeží, nedílnou součástí sboru, byla tato skutečnost také diskutována. Hlavním řečníkem byl Honza, který je v současnosti ve vedení mládeže BJB. Celá tato církvička má asi 25 kazatelů, takže sami dospěli k závěru, že moc na výběr nemají. Zaujalo mě ale, že kazatelem může být člověk bez jakéhokoliv teologického vzdělání. Stačí mít charisma, být Bohem povolán... A také zde byla možnost, že kazatel hned zvolen nebude a sbor bude fungovat bez něj, kdy se při vedení bohoslužeb budou střídát lidé ze sboru. Sborý jsou totiž do značné míry na sobě, a také na BJB jako organizaci, nezávislé.

Honza měl posléze propracovaný program exegeze biblického textu Jakubovy epístoly s připravenou prezentací, promítanou na dataprojektoru. Po skončení se chvíli v hloučcích povídalo a k tomu jedlo a pilo. Vyzvídál jsem, jak to na mládeži běžně chodí.

Na začátku se většinou zpívají chvály, pak je program – biblický, nebo taky bibliod-

ramatický, kdy se hrají scénky, a pak ještě nějaký doplňující prográmek. A nebo taky netradiční setkání pořádané jednou za několik týdnů v podobě např. čajovny, pizza nebo pyžamo party.

Nedalo mi to a musel jsem se k sousedům baptistům na mládež podívat ještě jednou. Stejně jako minule zde bylo asi třicet mladých lidí. Překvapilo mě, že minimálně polovinu z nich jsem tu před týdnem neviděl. Bylo mi objasněno, že to je prostě Praha a lidé se tu střídají. Základem jsou pak asi čtyři desítky lidí středoškolského a pomaturitního věku. Program měl tentokrát Adam (je strašně moc podobný Mikemu Einzigerovi, kytaristovi kapely Incubus, dokonce i na tu kytaru umí celkem slušně hrát :o)) a už brzy jsme ve skupinkách diskutovali nad tématem „jednota“ na základě biblických odílů. Taky jsem dostal prostor k vyjádření.

Velký prostor je v baptistickém společenství věnován modlitbě. Během svých setkání se modlí za určitou věc nebo prostě vzdávají díky Pánu. Po skončení programu se dokonce několik kamarádů sesedlo do malého kroužku a strávili spolu několik chvil v modlitbách.

Po mládeži jsem si Adama odchytnul, abych ho trochu vyzpovídal:

Když jsem tu byl minule, tak to asi nebyl typický průběh mládeže...?

To ne, řešíme teď kazatele, tak jsme chtěli, aby mládež věděla, jaký máme postoje, aby se nad situací zamyslela. Příští mládež totiž povede kandidát na kazatele. Mládež je tak trochu malej sbor ve sboru.

Takže vlastně samostatná jednotka?

Trochu... snažíme se to spojovat, aby to tak nebylo. Je nás hodně a ta reže kolem

je velká, staráme se o mládež jako tým. Je nás ve vedení pět. Ti, co to připravují, se vždycky ještě aspoň jednou v týdnu na několik hodin sejdou. Také pro vzájemné sdílení, abychom spolu mohli vést mládež v jednotě.

Jak funguje organizace mládeže BJB?

Honza, co mluvil minule, je celorepublikovým vedoucím mládeže. Pak máme „Odbor mládeže“ který se v současnosti snaží hlavně pomáhat týmům podílejícím se na přípravě programů. Je jich teď totiž hodně nových, stejně jako je ten náš. Dvakrát ročně se pak setkávají vedoucí mládeže. Tomu říkáme KOMPAS, řeší se nějaké téma a snažíme se, aby týmy byly spolu a spolupracovaly.

Děláte ve vašem sboru nějaké akce, kde se sejde víc lidí?

Teď to byl Silvestr, to nás bylo asi pětadvacet lidí, někdy se nás sejde i 40, to jsou i lidé nevěřící, co hledají a přicházejí, protože se tu třeba cítí dobře...

Setkají se někdy baptisté ze všech koutů republiky?

Jo, v září konečně připravujeme setkání mládeže v Praze, jinak máme setkání každý rok dohromady s „céběčkem“ (Církví bratrskou). A pak jsou to regionální akce, nejvíc lidí je tady v Praze. ■

Mládež BJB Vinohradského sboru v Praze se schází ve středu od půl sedmé ve Vinohradské ulici č.68. (Podívejte se na www.baptist.)

SLAVNÉ A JEDINEČNÉ SLOUČENÍ

Tomáš Groll

Československá církev evangelická vznikla v prosinci roku 1918 sloučením luterských a reformovaných sborů českého jazyka z Čech a Moravy. Do této doby nové církve vznikaly většinou rozpadem nějaké církve či odstěpením. Aby církev vznikla sjednocením, to bylo převratné novum a jsme na ně patřičně hrdí. Navíc, která jiná církev se hlásí ke 4 konfesím najednou: Augsburské vyznání (1530), Druhé Helvétské (1566), Česká konfese (1575), Bratrské vyznání (1535/1662)?

V roce 1928 měla ČCE už kolem čtvrt milionu členů ve 120 sborech, přesto nebyla největší nekatolickou církví. Tou byla nově vzniklá (odtrhla se od římsko-katolické církve) Církev československá husitská s 800 000 členy. V roce 1919 vznikla ČCE konfesně blízká luterská Německá evangelická církev v Československu (135 000 členů, 69 sborů). S poválečným odsunem tato nemá evangelická církev zaniká a její kostely a modlitebny byly převzaty československými církvemi i ČCE. Nevyhnaní členové

této církve byli pozváni do ČCE a například v Aši se dodnes konají bohoslužby v českém i německém jazyce a v Praze je malý sbor německého jazyka. Další „dvojazyčnou“ církví je Slezská evangelická církev augsburského vyznání. Tato církev má dnes přibližně 50 000 členů a bohoslužby se konají v češtině i polštině.

Z tohoto krátkého exkurzu je patrné, že ČCE vznikla sloučením církví či sborů různých konfesí, ale pouze jednoho jazyka.

Dnešní soutěžní otázka se týká sjednocení ČCE: **Jaký byl poměr luterských ku reformovaným členům nově vzniklé ČCE v roce 1918?** Své odpovědi posílejte ve tvaru např. 1:2345.

Nejbližší tip si může vybrat z následujících cen: recenzovaná kniha, zpěvník Bratrstva, obal na Bibli.

Své tipy zasílejte do 8. 5. 2007 na adresu redakce.

Správná odpověď z minulého čísla je 67 449 znaků (s mezerami). Výhercem se stal Jakub Ferjenčík. ■

Než dočtete tento článek do konce, zemře na světě při dopravních nehodách 20 lidí a dalších 1000 bude autem zraněno. Není divu, vždyť každý známe někoho, kdo měl dopravní nehodu nebo dokonce o život kvůli automobilu přišel.

Ačkoliv je jízda autem z pohledu statistiky nebezpečná, automobilistů celosvětově přibývá. Česká republika resp. Praha drží v tomto směru jedno prvenství. Vzhledem k počtu obyvatel má Praha nejvíc aut v Evropě. Zvrátit strmý nárůst není jednoduché, auto je totiž pro drtivou většinu uživatelů skvělý

pomocník. Dává nám pocit bezpečí, domova, uchrání od nepříjemných setkání s těmi druhými, doveze nás kamkoliv a kdykoliv. O negativích většinou nechce nikdo slyšet. Podívejme se ale na vedlejší produkty automobilismu:

- * oxid uhličitý - jeden ze skleníkových plynů, který způsobuje globální změny klimatu. Automobilová doprava má velký vliv na tento proces.

- * oxid uhelnatý, oxidy dusíku, prach, polyaromatické uhlovodíky - zdroj karcinogenů a kyselých dešťů atd. - bližší popis je v Bratrstvu 2/2007.

- * ozón - zatímco ozón ve stratosféře omezuje pronikání škodlivého UV záření, v přízemní vrstvě ničí vegetaci, dráždí oči, plíce apod.

- * ropné produkty - mýdla jsou zde úniky olejů atp. a následné znečištění vod a půdy.

- * vibrace a hluk - jsou často přehlíženy, ale jsou velmi nebezpečné. Dlouhodobé vystavení hlukové zátěži způsobuje snížení koncentrace a pozornosti, zvyšuje riziko neuróz a zkracuje délku života.

- * odpad při výrobě a likvidaci - tvoří

nezanedbatelnou část ekologické zátěže automobilu. Uvážíme-li, že v ČR je průměrné stáří auta 13 let, pak je třeba každý rok zlikvidovat 400 tisíc vraků!

Sečteno a podtrženo - auto je na jedné

straně skvělý vynález, na straně druhé vynález zkázy. Přitom valná většina jízd osobním automobilem by mohla být uskutečněna na kole nebo vlakem. Stačí si udělat malou statistiku délky jízd a dospějete ke stejnému názoru jako vědci: pro pojezdky do 5 km (a těch je ve městech většina) je kolo nejrychlejší dopravní prostředek. Popřemýšlejte

o tom, až ani po půl hodině objížďení nenajdete místo k parkování. Samozřejmě, že ledničku na kole neodvezete, ale jak často vozíte ledničku?

Rovněž z ekonomického hlediska je automobil nevýhodný. Drtivá většina lidí počítá pouze s výdaji na benzín či naftu. To ovšem nejsou reálné náklady. Pomineme-li staré ojeté vozy, které svým provozem znečišťují životní prostředí nejvíce, dostáváme se k částkám kolem 300.000,- Kč za automobil + povinné ručení + dálniční známky + servis. Životnost automobilu je přitom omezená, a tak je dobré se např. zamyslet nad tím, že roční síťové jízdenka ČD stojí pouze 22.000,- a kolo 10.000,-.

Pro kratší poježdění je nejlepší kolo či hromadná doprava, na delší vzdálenosti pak vlak případně v kombinaci s kolem. Náklady resp. děti lze na kole v dnešní době snadno přepravovat pomocí různých vozíků, které se přidělají k zadnímu náboji.

Pokud jste tedy dosud váhali, přestaňte otálet a vyveďte z kůlen a garáží svá kola, je nejvyšší čas - příště se totiž dočtete o tom, jak co nebezpečněji využívat kola ve městech. ■

1 ROZESTOUPILA SE PŘED MOJZÍŠEM AUTA

INSTANTNÍ PROGRAMY

PROGRAM S VÝTVARNOU ČINNOSTÍ

MT 7,24 – 28 – VÍRA JAKO TESÁNÍ DO KAMENE Marie Medková

Pomůcky: Ytong (snadno opracovatelný porobeton), pilka na železo, dláto, kladívko, hřebíky na rýpání - různé tloušťky (od krováků po hřebíky na jemné rytí).

Obsah: Nenechat se odradit námahou v životě s vírou.

Postup: Po čtení textu následuje rozhovor. Na ten naváže vytváření soch z ytongu. Účastníci vytváří podobu něčeho, co je pro ně v životě důležité, např. čeho by chtěli dosáhnout nebo symbolický „dům svého života“. Úvaha přijde po sochání.

Otázky k textu: Na jaký oddíl navazuje podobnoství? O čem je? Co může představovat písek, co má být skála? K čemu by se daly přirovnat domy, které muži staví?

Úvaha: Už jste někdy stavěli hrad z písku? Jak dlouho to trvá? Dvacet minut? Půl hodiny? Stavět z písku je snadné. Netřeba pily a hřebíků. Jen dvou rukou, a možná lopatičky a kyblíčku. Chvilka práce a můžeme se chlubit dokonale vysoustruženým hradem. Co pomáhá k stavění domu života, který obstojí? Co ztěžuje dobrou práci? Jak se snadno staví, tak je snadno zničen. Dokud svítí slunce a všechno se daří, naše práce chválí tvůrce. Když ale přijde dešť, pes nebo někdo, komu se výtvar nelíbí... Snadno nabyl, snadno pozbyl. Zbydou jen žalostně beztvaré hromádky písku.

Když vytváříme něco ze dřeva, potřebujeme už alespoň nůž, klid a čas. Pokud máme tu odvahu pustit se do práce s kamenem, musíme si opatřit kladivo a další nářadí. A taky nám taková práce zabere dlouhé hodiny. Výsledek takové práce nás ale může třeba i přežít.

Text z Matoušova evangelia je závěrem „kázání na hoře.“ Ježíš tu říká, že následovat jeho učení je těžká práce, ale přinese své ovoce. Těžká práce není populární. Kdo by dobrovolně kopal základy domu ve skále? Vždyť to je na hlavu postavené. Jak dlouho by trvalo takový dům stavět? Hromadu času. Brzo bychom se unavili. Zpotili. Možná měli pocit, že potřebujeme pauzu. Nebo že nemůžeme dál. Ježíšovo učení se před námi týčí jako hora. Pokud s ním chceme něco mít, nutí nás tvrdě pracovat. Přemýšlet o jeho výrozcích, o jejich významech pro nás. Tohle učení vzniká větší požadavek na odpovědný život. Musíme se stále rozhodovat, kterou cestu následovat. Musíme přemýšlet a rozhodovat se jinak než většina nebo jeho okolí. Následovat je práce na celý život. Ta cesta je částí cíle.

Na druhou stranu právě skrze toto následování získává člověk sílu pokračovat na cestě. Jistota Boží blízkosti se objeví v jeho srdci. Z této jistoty se člověk může těšit i v zamračenejších dnech. Pomáhá projít těžkými situacemi, které se objevují v životě každého z nás. Ten, kdo následuje Ježíšovo učení, si zvolil větší nasazení ve svém životě, než je nutné k pouhému přežití. Nejen existovat, ale žít. Takový je moudrý, protože postavit dům svého srdce na tomto učení znamená mít pevné základy a přežít, ačkoli přijdou leccaké bouře. Žádná nám ho nevezme a nezničí.

Modlitba: Pane, pracovat na svém životě, nejt s proudem, ale myslet samostatně, to vůbec není lehká záležitost. Prosíme, buď s námi v našem všedním životě. Když právě o nic nejde i když zrovna bojujeme. Amen.

Nejsi sama

(Tak to mi musíš říct sám)

Pavel Jun

pro 2-4 hlasy

Beach Boys: Help Me Rhonda

E

H

Já vím i slun - ce mů - že mi rá - no hla - dit tvář -
Já vím i ví - tr mů - že mé tě - lo o - bej - mout,
já vím i déšť se mů - že mých tvář - ři do - tý - kat, -

4

E

přes ok - no mi rá - no něk - dy
já vím, že i ví - tr kta - ni
mých vla - sů a ků - že když mě

7

H

E

slun - ce slzy u - tí - rá -
mů - že vy - bíd - nout,
ví - tr ne - chal stát

10

cis

A

máš to ři - ci sám - - - - - je máš mi to ři - ci sám

úúúú

máš říct sám

13

F#7

E

že nej - sem - - - - - nej - sem sa - ma,

ááá

INSTANTNÍ PROGRAMY

15 A E

tak to mi mu - síš říct

áá áá áá

bassguitar

18 H E

nej - si sa - ma ne nej - si sa - ma nej - si sa - ma ne

sa - ma nej - si sa - ma nej - si sa - ma nej - si

21 A

nej - si sa - ma nej - si sa - ma ne nej - si sa - ma

sa - ma nej - si sa - ma nej - si sa - ma nej - si

24 cis fis

nej - si sa - ma ne nej - si sa - ma

sa - ma nej - si sa - ma máš mi to říct

27 H E

pro - sím řek - ni to sám.

sám

LÁSKA

Miriam Junová

Pomůcky: psací potřeby, prázdné proužky papíru, kartičky s citáty

Počet osob: hra je určena pro 12-15 osob (je lépe, když je skupina menší a soustředěnější, v případě velkých mládeží (30 osob) je lépe skupinu rozdělit na dvě menší

Cíl hry: Budeme mluvit o lásce. O tom, co pro nás znamená. Budeme poznávat jeden druhého.

Popis hry:

Hru můžeme rozdělit na dvě části: v první části každý na lísteček napíše „vlastní definici lásky“. V druhé části mládežníci dostanou lístečky s citáty slavných autorů o lásce.

1) Rozdejte prázdné papírky, tužky. Nechte chvíli ticha (rozmyšlejte téma). Na lístečky každý napíše, co pro něho znamená láska. Stačí jedno slovo nebo přirovnání nebo obraz. V kruhu každý mluví o své definici.

2) Na stůl vyložte kartičky s citáty slavných autorů. Každý si rozmyslí 1-2 citáty, které jsou mu nejbližší. V kruhu se potom mluví o jednotlivých citátech. Komu se které líbily? Které se líbily nejvíce? Které iritovaly? Proč?

- *láska je dítětem svobody (Fromm)*
- *láska je marnost a sobectví od začátku do konce (Byron)*
- *kdo miluje svého psa, musí milovat i jeho blechy (mudrosloví Bantu)*
- *miluj a dělej, co chceš (Augustin)*
- *láska je trpělivost, sex netrpělivost (Segal)*
- *když dojdou peníze, zemře i láska (japonské přísloví)*
- *kdo miluje svého muže, nevezme si ho (studentka, 20 let)*

- *láska znamená odpouštět i to, co je nepromi-
nutelné (Chesterton)*

- *lásku předchází prosba (přísloví)*

- *milující žena je otrokyně, která svému muži
nasazuje okovy (Shaw)*

- *když se lidé milují, pak zůstávají jeden pro
druhého stále mladí (Ernst)*

- *to nejvzácnější na lásce je vzájemná důvě-
ra (Grosse)*

- *milovat někoho znamená připustit, že s ním
zestárnu (Camus)*

- *láska je jediná cesta, na které i hloupí se do-
stanou k jisté velikosti (Balzac)*

- *láska znamená přijímat druhého takového,
jaký je (Grove)*

- *láska nespočívá v tom – hledět upřeně na
druhého, ale v tom – dívat se společně do-
předu (Exupery)*

- *většina lidí potřebuje víc lásky, než si zaslou-
ží (Ebner-Eschenbach)*

- *pírko může obrousit křemen, když je vedeno
rukou lásky (Hoffmannsthal)*

- *moc nelze dosáhnout věděním, k dokonalosti
se ale dostáváme jen láskou (Tagore)*

Tip: První část je těžká, můžete použít jen druhou část.

Tip2: Můžete si ke kartičkám najít další citáty o lásce!

Konzultace?:) Pokud byste si něčím nebyli jisti a potřebovali radu či konzultaci, ozvěte se na: junpavel@quick.cz (Pavel Jun), ckmiri@centrum.cz (Miriam Junová) - máme s programem zkušenosti z naší mládeže, tak vám můžeme trochu poradit, jak to probíhalo, případně poslat nějaké další materiály (týká se „Firmkursu“ i písni) ■

Kdyby Klaus Teuber v roce 1995 nevymyslel Osadníky z Katanu, možná by tato rubrika neexistovala. Jejich vydání znamenalo nástup nové éry společenských her. Díky Osadníkům mnoho lidí znovu získalo chuť si hrát a tvůrci her této chuti vyšli vstříc. I když se Osadníci pomalíčku dostávají do puberty, jejich popularita neklesá. Co je na ostrově Katan tak lákavého?

Ostrov Katan (nalosovaný herní plán) je tvořen 19 šestistranými kartičkami (hexagony) souše a 18 moře. Každý hexagon souše představuje zdroj surovin (dřevo, cihla, kámen, pšenice, ovce), které jsou zapotřebí ke stavění cest, vesnic, měst a k nákupu akčních kartiček. Na každý hexagon souše je nalosován žeton s číslem od 2 do 12. Hráč nejprve hodí dvěma kostkami (jediný prvek náhody ve hře). Součet obou kostek určuje hexagon, ze kterého jde výnos. Každý hráč, jehož vesnice či město (vesnice i města se staví na spojnice mezi 3 hexagony) sousedí s tímto hexagonem, získává danou surovi-

nu. Se surovinami je možné obchodovat buď mezi hráči nebo v přístavech. Stavěním cest, vesnic a měst a akčními kartičkami hráči získávají body. Kdo první nasbírá 10 bodů, vyhrává.

V čem je kouzlo této hry? Každá hra je jiná – položením zamíchaných hexagonů se vytváří vždy nový herní plán. Také neexistuje univerzální vítězná strategie – 10 bodů se dá nasbírat různými kombinacemi vesnic, měst a akčních kartiček.

Velkou úlohu v této hře má obchod se surovinami mezi hráči. Kdo dokáže v pravou chvíli vyobchodovat nebo díky štěstěně získat ty pravé potřebné suroviny, má dobře nakročeno k vítězství. A vyhrává ten, kdo navíc umí strategicky umístit cesty a vesnice.

Hra je určena pro 3 – 4 hráče, nicméně bylo vydáno množství rozšíření, která umožňují hru ve více hráčích a také přinášejí do hry nové hexagony, kampaně a další možnosti – třeba stavět námořní cesty. I z tohoto důvodu se Osadníci snad nemohou ohrát. ■

Rok vydání:

1995

Doba hraní:

60 – 120 min

Ocenění:

Spiel des Jahres 1995,
Hra německé veřejnosti 1995,
Hra roku 1995, Hra roku v ČR 2004.

**OBRÁZY
ZE ŽIVOTA
JEŽÍŠE**

TWO IN ONE - ÚSPORNÝ PŘESTO INTENZIVNÍ

Pavel Prejda

Takhle nějak by mohla znít reklama na obraz, který v 16. století pár let před svou smrtí namaloval benátský mistr Paolo Veronese. Dva biblické příběhy na jednom plátně! Mohl vytvořit a následně prodat dva obrazy (vydělal by určitě víc!), ale on zhotovil pouze jeden. Naprosto geniálním způsobem tak vystihl, jak ty dva příběhy – Ježíšův křest a Ježíšovo pokušení – patří k sobě. A bylo by chybou je oddělovat.

Na jedné straně vidíme Krista na začátku jeho veřejného působení. Z Janových rukou přijímá křest, vzhlíží vzhůru ke svému Otci, okolo se radují andělé, nebesa se otevírají a Duch Boží v podobě holubice sestupuje dolů. Slavný začátek slavného příběhu. Počátek triumfu? Ne! Ani náhodou! Sotva vystoupí z vod Jordánu, setkává se s pokušitelem. První, kdo mu po té zpola nebeské scéně vstoupí do cesty, není nikdo z nás, lidí. Je to právě ten Zlý. Nepřítel. Kde je Duch Boží, je nedaleko i "temný muž bez tváře".

Se svými otázkami, našeptáváním, s obratným citováním Písma. Tak je tomu i dnes, mnoho se nezměnilo. Ještě štěstí, že víme, jak to tenkrát dopadlo! ■

Patří k lidem, kteří „kreslí a malují a dělají panáky a hračky a vůbec všelijaké piškuntálie a špumpnagle a vyprávějí a píší to pro takové čtení, nejlépe čtení pěkně nahlas a pro druhé, i když tam nikdo druhý zrovna není vidět...“, jak o ní krásně napsal Ivan Vyskočil. Jedno takové čtení pěkně nahlas a pro druhé uspořádala i se svou novou knížkou Fjertoch si vyšiju. Útulnou kavárnou Řehoře Samsy zněly ten večer krátké povídky, smutné, veselé, vtipné, zasněné a valašské. „Berou se, kde se berou. V hlavě se berou,“ říká o nich autorka, scénografka a výtvarnice **Dagmar Urbánková**.

Četla jsi jako malá Gabru a Málinku?

Nečetla. Já jsem v dětství vůbec málo četla. Nevěděla jsem, proč se dívat do knih, nebavilo mě to. Mně se asi líbil svět, který byl úplně nejbližší: dvůr, chlěvy, les, potok, vůně toho všeho... Venku jsem byla každý den do tmy.

Proč jsi studovala scénografii?

Nejspíš to bylo proto, že mě lákalo, že to, co vytvořím, nebude jen viset na zdi, ale bude to sloužit něčemu dál, nějakému celku. Že to ožije. Já jsem v té době, kdy jsem se hlásila na DAMU, myslím neměla valný vztah ke galeriím, připadalo mně to nudné. A taky, že mě bavilo víc výtvarných disciplín (kresba, malba, prostorová tvorba); nic jsem v té době úplně nepreferovala. Já jsem jenom věděla, že chci tvořit, a to všechno se nejlíp vešlo do toho oboru.

Jsou výtvarníci a spisovatelé, o nichž můžeš říct, že tě ovlivnili a inspirovali?

Ted' je mi inspirací všechno, co jsem zažila v dětství - domov a příroda. (To byl tenkrát, za mého dětství takový časopis: Domov

a příroda. Ale ne, opravdu to jsou tyhle dvě věci.) A potom mnou myslím zásadně pohnul výtvarník Svatopluk Slovenčik, zlínský malíř (před několika lety zemřel), který mě na střední škole (SUPŠ – Uherské Hradiště) vyučoval kresbu. Kreslili jsme figuru, on bloumal po ateliéru, smrděl cigaretama a občas zařval, ať to nešudláme, všechno strhnout a znovu! Tak to jsem myslím prvně porozuměla, že asi nejde jen o to vyplnit papír. A i jiní učitelé tam byli zajímaví... A ke komu se pořád vracím, to je Bohuslav Reynek. Jako k umělci a člověku.

Ilustrovala jsi knížky pro děti, vedla s nimi výtvarnou dílnu a výchovu... Co si myslíš o dětských kresbách a třeba naivním malířství? Jak se ti s dětmi pracuje?

Já jsem toho tolik neilustrovala. Nejlépe se mi dělají autorské věci: knížky, divadlo. Jsou to celky, baví mě i to „předvádění“, ta prezentace, setkání s lidmi. Když vzniká text pro dětskou knížku, už ho většinou spojuju s nějakou technikou, ve které by měla být knížka udělaná... Učím děti výtvarku, to je pravda. Dělam to proto, že mě baví těm dětem dopřát svobodně míchat barvy... Aby, až přijde škola, je to nepřeválcovalo, aby si vzpomněly, že to kdysi viděly svými očima, měly přitom radost a nikdo jim to nebral, že nejzajímavější je, že to vidí každý jinak, a hlavně, že v jejich výtvarném projevu neexistují žádné chyby. Protože učitelé ve školách jakoukoli odchylku pojmenují chybou a ty děti se začnou bát, začnou nemít u toho svého tvoření radost...

No. Vzpomínám si, jak mne na výtvarce jednou paní učitelka seřvala, proč kreslím v lesním zátiší takové dokonalé hříb-

ky, když všechny opravdické houby jsou prožrané... Myslíš si, že se dá výtvarná výchova učit a naučit?

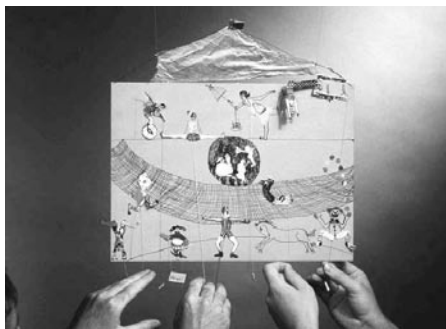
Dá se asi otevřít cestu k vlastnímu vidění, pokusit se o to vhodnými podněty... Záleží, jak to pěkně kdo předtím zakopal, záleží na věku. U dětí je to nejsnazší, samozřejmě. Ale já nejsem pedagog... Hlavně si ale myslím, aby nikdo nikoho neseřvával, tou negací jde jistě hodně pokazit, odradit. To se děje nějak často, že se hlavně kritizuje a u dětí výtvarný projev hodnotí jako dobrý nebo špatný. To myslím, že je možné až později při studijních kresbách nebo malbách, sochání... Dá se jenom myslet si, že někdo je víc nebo míň tvořivý.

Říkáš o sobě, že jsi vedle výtvarna i pokušitelka psaní. Co pokoušíš radši?

Ano, to jsem někde uvedla. Ani nevím, kde. Já to psaní pokouším čím dál raději, a když si něco zapisuju do sešitu, tak si vlastně vedle toho mimoděk čmárám. Něco dopíšu a zas přeskočím na nějaké úplné vyrábění, hlavně v materiálu, to mě teď baví nejvíc. Ale ty věci v určitém období, ať psané nebo výtvarné, mají většinou společnou myšlenku, náladu, něco je spojuje; to se pak ukáže po čase, že vlastně měly souvislost.

Když vytváříš obraz nebo text, víš, co z toho vzejde, nebo to vymýšlíš až v průběhu?

Při psaní mám představu dopředu jasnější. Většinou vím, k čemu chci dospět, a to mě posadí za stůl. Někdy jenom zapisuju, co už déle nosím v hlavě, někdy přepíšu svoje poznámky z různých cárů... Když dělám obraz, sedám si k práci s jasnou představou celku, ale často se stává, protože pracuju s různým materiálem, že když ten materiál dostanu skutečně do ruky, naruší mi původní představu, řekne si sám, kde bude a jak... Někdy mě materiál jen zaujme – jehličí, houby. Beru ho do ruky a ještě nevím, proč to tak je; musím si s ním chvíli

hrát, aby vydal svoje poklady. Cesty jsou různé...

Když jsi u nás v kostele uspořádala výstavu a čtení, napadlo mě, jestli ti občas není líto prodat své obrazy nebo jiné výtvary. Stane se ti někdy, že něco dokončíš a řekneš si – tak to ne, tenhle nedám?

V téhle fázi života, když obrazy vytvářím, to nedělám proto, že by obraz mohl být ke koupí. Pokud pak je hotový a někomu se líbí, většinou se dohodnem. Ale teď se mi stalo, že někdo tak dlouho čekal s koupí Nevěsty, že se u nás doma zabydlela nejspíš na pořád a já už ji nechci a nemůžu prodat.

Kde se berou tvé povídky? Ve skutečnosti, nebo ve fantazii?

Berou se, kde se berou. V hlavě se berou.

Z toho, čemu se věnuješ, mně připadá, že tě baví zkoušet pořád něco jiného. Je ale něco, co tě baví úplně nejvíce?

Každá věc je spojená s nějakým obdobím, já se u těch obrazů nijak zvlášť nezastavuju, jejich tvoření je za mnou... Mám ráda v tvorbě literární i výtvarné, divadelní, když se ty věci setkají s lidmi. Výstavy většinou doprovázejí čtení a při tom mám zážitek ze setkání s lidmi asi největší, nebo při hraní autorského divadla...

Do čeho by ses chtěla pustit teď?

Teď dělám věci z kůry; to je momentálně moje nejbližší. ■

Eva Knechtlová (22) pochází z Ústí nad Labem. Od malička zpívala v několika sborech a i s angličtinou začala už ve školce. Jazykům se rozhodla věnovat i na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, její studentská kariéra ale ukazuje, že není vždycky snadné rozhodnout se pro ten pravý obor.

Vím, že studuješ němčinu, specializaci překladatelství – tlumočnictví na Ústavu translologie (ÚTRL), a obecnou holandsčinu na Ústavu germánských studií. Bylo snadné rozhodnout se právě pro tyto dva jazyky?

Po maturitě jsem šla nejdřív na překladatelství aj/nj, přičemž němčina byla mým „hlavním“ jazykem. Na gymnáziu jsem chodila do specializované třídy. Během prvních dvou let přišlo vystřízlivění, studium překladatelství zahrnuje mnoho teoretických předmětů, některé z nich sice byly nakonec zajímavé, jiné však nikoli. Největší překážkou ale pro mě byl fakt, že dokonalé zvládnutí cizího jazyka je sice na ÚTRL podstatným předpokladem k úspěšnému studiu, nikoli však předmětem studia samotného. Jednoduše řečeno: jazyk vás tam už neučí. Proto jsem se po dvou letech – kvůli úrovni své angličtiny – rozhodla dosavadní studium přerušit a začít „znovu a lépe“ :-). Úspěšně jsem zvládla přijímací zkoušky na nederlandistiku, kde jsem nyní prvním rokem.

Musí se člověk hodně učit sám, nebo u vás funguje spolupráce mezi studenty (i meziročníkově)?

Na obou oborech platí, že pokud člověk chce, starší spolužáci se s ním ochotně podělí o své zkušenosti, zápisky i jiné užitečné materiály. Holandsčina jakožto maličký obor, který se otvírá jen jednou za dva roky, je na jednu stranu svou atmosférou trochu rodinnější, na stranu druhou je

mezi studenty různých ročníků větší věkový rozdíl a ve velké hlavní budově FF se nepotkáváme tak často, jako v Ústavu translologie, který je maličký.

A co učitelé – vyhazují hodně? Nebo když už se k vám někdo dostane přes síto přijímaček, zůstává?

Tak to je asi největší rozdíl. Překladatelství je prestižní záležitost – není snadné složit přijímačky, učitelé vám na každé druhé hodině neopomenou připomenout, jak velká je v této profesi konkurence a jak je tato práce nesnadná. Oproti tomu holandsčina je obor takříkajíc „do pohody“:-). Když už uděláte přijímačky, což není nijak zvlášť obtížné, učitelé se při zkoušce snaží spíš zjistit, co umíte, než co neumíte... No, tak úplně růžové to samozřejmě také není, ale obecně je tam trend studenty spíš nevyhazovat.

Musím ale zároveň dodat, že systém fungující na překladatelství spíš může studenty motivovat k maximálním výkonům, je to jistý druh výzvy...

Jazyky, jazyky... proč myslíš, že má smysl se je učit? Navíc - k čemu ti bude holandsčina?

Nešla jsem na studium jazyků proto, že bych je považovala za buhvíjak prestižní a lukrativní obor. Spíš jsem doufala, že mě takové studium bude bavit. Nicméně v průběhu doby, co jsem na VŠ, jsem zjistila, že minimálně v Praze člověk vládnoucí řečmi stále ještě snadno najde zajímavé uplatnění i z finančního hlediska. V lednu jsem dělala pohovor na místo v jedné americké firmě, která má pobočky po celém světě. Evropské pobočky zřídila v Irsku a v Čechách a z nich se vyřizuje kontakt se všemi evropskými zákazníky. Ta společnost poskytuje poradenské služby i nizozemským firmám a shání proto lidi, kteří jsou schopní komunikovat holandsky po telefonu či emailu. Zkrátka: přinejmenším v Praze se najde

dobře placená práce i pro takové jazyky, jako je holandština.

Anebo to překladatelství – co s touto specializací chceš dělat?

Původně jsem byla přesvědčená o tom, že mým vysněným povoláním by bylo tlumočení. Simultánní – to je to okamžité, nebo konsekutivní – po úsecích. Dnes už to tak žhavé není. Jednak nevím, jestli bych to zvládla, druhak si nejsem jistá, jak by se mi takové stresové povolání líbilo. Překládání bych se ráda věnovala do té míry, do jaké mě to bude bavit. Nerada bych skončila jako překladatel technických návodů k použití, v nichž ani za mák netuším, o co kráčí.

A z čeho se naopak tetelí tvé srdéčko?

Ohromně mě baví fonetika, a to jakéhokoliv jazyka. Ta zkoumá zvukovou stránku řeči a pro mě jakožto muzikanta je nesmírně zajímavá. Fakt, jestli mě cizí jazyk zaujme svým zvukem, hraje ne nepodstatnou roli při rozhodování, zda se mu budu věnovat. Ráda poslouchám a následně napodobuji rodilé mluvčí, snažím se o dokonalou výslovnost... I překládání mě ale docela chytlo. Pokud je zadaný zajímavý text, dokáže mě práce na něm i následný rozbor vzniklého překladu v hodině hodně potěšit.

Jak je to u vás se zahraničními pobytů? Jsou u vašeho typu studia považovány za klíčové?

Na překladatelství bohužel nijak klíčové nejsou, výjezd člověku spíš trochu komplikuje život. Nejsnazší je vyjet až po složení tzv. postupových zkoušek na konci 3. ročníku. Od příštího roku se ale už bude otvírat jen bakalářské a navazující magisterské studium a vše asi bude trochu jinak. Výjezdy jsou prostě taková třetínička na dortu, protože student už daný cizí jazyk musí ovládat opravdu dobře při příchodu na ÚTRL.

Ani na holandštině se nedoporučuje vyjíždět dříve než ve třetím ročníku. Tam mi to ale přijde pochopitelnější, protože se studiem tohoto jazyka se na VŠ začíná skutečně od nuly. Po prváku či druháku bych v Holandsku ještě mnoho nerozuměla.

Jak se ale dá překládat, aniž by člověk měl přímou zkušenost s tím cizím jazykem a prostředím?

Zkušenost z první ruky je samozřejmě vždycky lepší, u literárního překladu ale opravdu jde spíš o to, jak je člověk schopný vcítit se do autora - a předat jeho záměr, jeho myšlenky a sdělení, ve svém mateřském jazyce. Teď to ale není myšleno jako výzva k přílišné volnosti, mělo by být poznat, jakou knihu jste vlastně překládali. Chci jen říct, že pro dobrý překlad nestačí několik měsíců v zahraničí a slovník v počítači. Dobrý překladatel musí hlavně výborně ovládat rodný jazyk, musí pro něj mít cit. ■

Pokud zadáte do internetového vyhledávače výraz „Cannon Beach,“ vyjedou vám stovky odkazů na nejrůznější hotely, restaurace, galerie nebo dokonce obchody s draky. Někde mezi dalšími odkazy však naleznete také stránky křesťanského konferenčního centra, které tady v Oregonu, přímo na pobřeží Tichého oceánu, připravuje konference a poskytuje ubytování až pro 400 lidí. Cannon Beach je malebné městečko, které dostalo název podle kanónu vyplaveného na břeh po ztroskotání válečného škuneru v roce 1846. Na pláži byste ho dnes hledali marně, ale

můžete si ho prohlédnout v místním muzeu. Městečko je domovem pro necelých 1500 lidí, ale díky živému turistickému ruchu se během prázdnin nebo letních víkendů počet obyvatel někdy až zdvojnásobí. Celému místu vévodí 80 metrů vysoká přílivová skála, které nikdo neřekne jinak než Haystack Rock, neboli „kupka sena“. V roce 1964 zasáhla pobřeží přílivová vlna tsunami. S podobnou razancí zasáhl Hospodin i do mého života.

Poprvé jsem se do USA podíval v roce 2002, když jsem ve vlaku z Prahy do Plzně dostal překvapivou nabídku od plk. Pravomila Raichla, válečného veterána a držitele řádu Bílého lva, žijícího v americkém Oregonu, abych mu přijel na devět měsíců hlídat dům. Nakonec jsem souhlasil a strávil třičtvrtě roku v téhle pohádkově zelené krajině. Pomohlo mi to vrátit se zpět k Pánu Bohu, zpět do církve. Chodil jsem tam hned do tří různých

kongregací – nejpodobnější naší ČCE byli asi presbyteriáni, ke kterým jsem se vydal i minulý rok.

Hned po prvním návratu jsem věděl, že se chci do USA jednou znovu podívat, a tak jsem se domluvil s místním pastorem, že bych přijel na jeden rok jako „intern“, něco jako praktikant, do jejich sboru. Ubytování a stravu mi mělo výměnou za 25 hodin dobrovolnické práce týdně poskytnout právě již zmiňované konferenční centrum. Na ambasádě to kupodivu prošlo.

Náplní mojí práce ve sboru byla pomoc při organizaci bohoslužeb (pravidelně asi 100 lidí), každý druhý týden jsem spolu s dalšími třemi lidmi doprovázel na kytaru (zrovna zaváděli zkušební model bohoslužeb a střídali konzervativnější a modernější formu), půl roku jsem taky učil nedělní školu, což byl úžasný zážitek. Na závěr své praxe ve sboru jsem dokonce při jedné bohoslužbě kázal. Jednou týdně jsem se scházel s pastorem k osobním rozhovorům a modlitbám. Díky tomu jsme se hodně spřátelili. Pastor David je renesanční člověk a původně chtěl být jazzovým pianistou nebo hercem-mimem. Obojí dokázal bravurně využívat nejenom při práci ve sboru, ale i v místním ochotnickém spolku. Církve v USA jsou nezávislé na státních dotacích a sbory žijí z peněz svých členů. Čtvrtina rozpočtu sboru šla na misijní a dobročinné účely.

Kromě příjemných aktivit ve sboru jsem denně několik hodin pracoval na pozemcích kolem konferenčního centra. Všude jsem říkal, že jsem zahradník a popelář, protože většinu času jsem trávil buď ve skleníku, hrabal se v záhoně, nebo vynášel odpadky. Mýma rukama za tu dobu prošly desítky kilogramů plevele, tisíce sazeniček a tuny odpadků. Dostal jsem se i k práci se sekačkou, pneumatickým kladivem, motorovou pilou a sekyrou, to když jsme na pláži

zpracovávali strom, který v zimě vyplavilo moře. Pro lepší představu: obyvatelé dělí počasí pouze na sluníčko a déšť. Jakmile je slunečno, jsou pláže plné a ve vodě uvidíte surfaře na prknech. Teplota vody se totiž díky studenému proudu z Aljašky během roku nijak výrazně nemění. Zima v Cannon Beach znamená častý déšť a teploty kolem 5-10 stupňů Celsia, takže jsme při práci měli neustále připravené „nepromokavé“ kalhoty a bundu. Centrum by bez pomoci dobrovolníků jen těžko vypadalo tak, jak vypadá. Smysl pro dobrovolnou práci je v USA obecně velmi rozšířen, a to nejen mezi křesťany. V tomto ohledu má ČR rozhodně co dohánět.

Můj pracovní den začínal snídaní v 7.30, následovala asi hodinová pobožnost. Ve 12.00 byl oběd a pak se pracovalo ještě do 16.00 nebo do 17.00. Do dobrovolnických hodin se započítávala i práce v Kids Clubu, do kterého chodilo 10-15 dětí z místní základní školy. Hráli jsme tam různé hry, scénky, četli jsme pohádky, dívali se na video, zpívali, vyprávěli si biblické příběhy a společně se modlili. Překvapilo mě, jak se americké děti dokázaly zaujmout i pro tu nejjednodušší hru, jak byly spontánní, otevřené a tvořivé. Bylo velmi jednoduché je motivovat. Nemohl jsem si přát příjemnější zakončení pracovního týdne.

Když už mluvím o těch příjemných věcech, nemůžu nezmínit svého spolubydělce. Do Vánoc jsem bydlel se dvěma kluky, kterým ještě nebylo dvacet. Dlouho do noci se dívali na televizi, byli poměrně nepořádní a upřímně řečeno neměli jsme si moc co říct. Po Vánocích jsem se dohodl s Clayem, kolegou z práce, že bychom rádi bydleli společně. Vedení centra nám to umožnilo. Chodili jsme společně na výlety, jezdili do jeho sboru na mládež nebo hráli na bonga. Díky němu jsem se seznámil se spoustou nových lidí, včetně jeho rodiny. Nejvíce jsme si užívali společně vynášení odpadků. Vůbec byste nevěřili, že i popelářina může být příjemná a zábavná činnost. Jen kdyby Američani tak neplýtvali jídlem a vším ostatním. Odpadky se třídily jenom v kuchyni, takže jsme se bavili tím, že jsme z pytlů vybírali plastové a skleněné láhve, plechovky a papír. Na vratných plechovkách a lahvích se dokonce dalo i něco vydělat.

Kromě Claye jsem se blíže seznámil s několika staršími členy sboru. K některým jsem si vytvořil i přes značný věkový rozdíl velmi vřelý osobní vztah. Byli mezi nimi lidé, kteří působili několik let v zámoří jako misijní pracovníci, učili angličtinu nebo pomáhali při stavbách různých objektů. Jeden manželský pár několikrát jezdil s oční klinikou po zapadlých částech Číny a doslova vraceli lidem zrak.

Poznal jsem Ameriku úplně jinak než většina českých turistů. Moc jsem toho nenačestoval a většinu času strávil na jednom místě, ale asi bych neměnil. ■

Rytmus v genech? Jinak se to asi nedá vysvětlit.

Rytmus – ovšem ne jen tak nějaký! Jedenáct muzikantů rumunské kapely Fanfare Ciocărlia pocházející z vesničky Zece Prăjini poblíž moldavských hranic hraje balkánskou dechovku v tempu, před kterým musí běžný středoevropan smeknout.

Pro publikum v tomto případě zdaleka nejde jen o prožitek z koncertu, nýbrž spíše o pocit intenzivního představení, snad bychom mohli mluvit přímo o ochutnávání východoevropské kultury či „atmosféry“. Koncert je jakoby samozřejmě uveden pouze rumunsky – důležitější než doslovné porozumění je, zdá se, melodie hlasu a nálada v sále, když z pódia zazní zpěvné „Doamnelor și domnilor, bine ați venit!“

Zahajují pouze 4 hudebníci, dva z nich zcela omotaní potrubím tuby, dva třímající podobně impozantní lesní rohy. Ti udržují základní linku „basového dusání“, které šlape v pozadí postupně nastupujících 3 trumpet, soprán klarinetu, alt saxofonu. Rytmus celým tělem vaří také perkusionista a muzikant s obřím bubnem. Jednotliví hudebníci se rojí na scéně, dokud není plně obsazena tloušťky lehce osmahých tvář, kteří jakoby nic sypou v nepochopitelném tempu mraky orientálních postupů.

Velký sál Paláce Akropolis byl 22.2.2007 nacpaný k prasknutí a publikum kypělo nadšením. Fanfare, zvyklí na hudební „maratony“ ze svateb, se pak odvdělili tím, že jako přídatek sestoupili z pódia a hráli mezi lidmi, nutno dodat, že nepřítomnost nazvučení se nijak markantně neprojevovala... Jejich koncert vsutku stojí za zažití, na druhou stranu však dodejme – o poznání lépe by se poslouchal na čerstvém vzduchu a v autentickém prostředí rumunské svatby při kalíšku domácí pálenky („țuică“).

FANFARE
CIOCĂRLIA
22.2.2007,
Palác
Akropolis

HGW XX/7

Adéla Benešová

FILM

Píše se rok 1984 a HCW XX/7, elitní agent Stasi, vyčkává za stolem vyšetřovací místnosti německé tajné policie. Temnou chodbou za dveřmi se hlasitě odrážejí dvojí kroky: vypadá to, jako by se semišové polobotky snažily stačit rázným vojenským holínkám – a pak trochu škobrtnou, když je člověk v polobotkách postrčen do dveří kanceláře agenta HCW. Co následuje pak, není potřeba vysvětlovat.

HCW XX/7 alias Gerd Wiesler je zkrátka v úvodu představen jako skutečný mistr ve svém oboru; v jeho případech to znamená nekompromisního vyšetřovatele, který spíše než k člověku má blíže k jakémusi antiviru. Čistí státní aparát zcela systematicky a nelítostně. Napadne vás, jak se jenom může z lidské bytosti stát takový stroj? Tak na tuhle otázku vám film Životy těch druhých neodpoví. Pokusí se však popsat proces právě opačný: čím narušit Wieslerovu tvrdou skořáčku, aby se v něm probudil červík svědomí? Jaká činnost dokáže znovu vyburcovat lidské emoce? Vyslech, to je příliš krátkodobá záležitost. Vyděsíte k smrti - dotlačíte do rohu - přinutíte sedět si na rukou čtyřicet hodin - pak se objekt zájmu zlomí, a vy ho k popravě předáte jiným. Jako na běžícím pásu. Ale co když jste nuceni shromáždit kompromitující materiál tak, aby vás objekt ani nepoznal? Potom ho musíte sledovat dnem i nocí, jak se směje a pláče, v kuchyni a koupelně, co dělá mezi přáteli a jak mluví s výběřčím daní. Žijete špehováním... a po určité době může se stát, že se něco zlomí ve vás...z objektů se stávají lidé, a z vás, z antiviru, člověk. Jak se zachovájí ostatní antiviry, když zjistí, že se najednou nechováte podle programu?

Film Životy
těch druhých,
SRN, 2006,
u nás 2007,
Evropský film
roku, Oscar za
rok 2006
Režie: Florian
Henckel-Don
nersmarck
Hrají: Ulrich
Mühe,
Sebastian
Koch, Martina
Gedeck...

Možná jste ji také potkali kdesi na ulici, v tramvaji či v obchodě nějakého českého města. Měla dlouhý kabát a šátek, šla proti Vám a Vy jste si říkali: Odkud je? Co si asi myslí o téhle zemi, co se jí honí hlavou? Jaký je její muž a děti? A měnila by svůj šátek za mé rozevláté vlasy, nebo jej nosí ráda?

Že odpovědi na tyto otázky můžou být pestřejší, než byste čekali, a naštěstí všichni neodpovídají častému stereotypu muslimky jako manipulované hospodyňky, ukazuje kniha Mříže v ráji.

Autorka Magdaléna Frouzová v ní sesbírala třináct příběhů, výpovědí a rozhovorů muslimských žen žijících v Evropě. První z nich patří dni, kdy se jako novopečená studentka hamburské univerzity seznámila se svým budoucím manželem Mohammedem a dalšími iránskými emigranty, a začala tak postupně objevovat muslimský svět a jeho nesčetné tváře. Jak rozdílný je život čečenské uprchlice v Rakousku a belgické senátorky marockého původu! Jaké jsou pocity iránské nevěsty, která svého muže poznala až po svatbě, či turecké milé atentátníka z 11. září? Jak se ze šikanované pákistánské dívky stane slavná britská módní návrhářka? Kde se cítí doma Afghánka provdaná za Čecha nebo Turkyně narozená ve Francii?

Odpovědi nejen na tyto otázky hledá čtenář v knize plné lidských osudů, která se čte jedním dechem. Její autoři (vedle Magdaleny Frouzové například Petra Procházková, Kimberly Aidyn či Oliver Schröm) zachytili příběhy tak, že nejsou žádnými „chytrými“ kategorickými soudy vyvolávajícími nevoli, ale cennými svědectvími, která inspiřují k dalšímu zamyšlení.

Frouzová
Magdalena:
Mříže v ráji.
Vyšehrad.
2006.
176 stran.

SMS RECENZE

Videli jste Wallace a Gromita? Pokud ne, tak byste to měli rychle napravit. Zpracování je opravdu skvěle. Vubec celý film je supr. A když už se budete koukat na tenhle snímek, rovnou se kouknete na Mezi námi zvířaty - serial od stejného autora.

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 724321575

Reginald Rose:
Dvanact rozhovary nyc muzu - ND Brno. Soudni drama.Pro vsechny, kteri se kdy potrebovali na necem do jednoho dohodnout...Temer zadny dej, ale strhujici od zacatku do konce. Prestoze se i zasmejete, jiste vas az zamrazi...Skvele!!

Dabel nosi Pradu. Pribeh absoltventky, ktera chce byt novinarkou. Aby ziskala zkusenosti, musi vydrzet jako asistentka u modniho casopisu Runway. Krasny film, ktery ve me vyvolal krasne pocity :o)

Prezit svou vlastni popravu, znovu otevrit postovni urad v Ankh-Morphorku a jeste vic umi Vlahos Von Rosret v „Zaslane poste“ od T.Practheta.Neprekonatelne!!

Bila masajka-prvni tretina pripomina spis nez autobiograficky snimek cervenou knihovnu :o(Potom uz je dej odehravajici se v africke Keni celkem zajimavy.(od nemecke produkce necekejte zazraky :o))Nechodte na to, za ty prachy to nestoji :o

Krásné to bylo zpívání, jen co je pravda. Trochu jsem měl na začátku strach, že se pozvaní autoři písní a dirigent vůbec nedostaví, ale těsně před tím, než skončil první blok písniček v podání kapely Pavla Juna z Čáslavi, se účinkující naštěstí objevili. Ale abych vás déle nenapínal. Tohle únorové zpívání se opět událo v prostorách kolínského sboru, kam se sjelo asi 30 lidí. Tentokrát jsme se nesnažili přezpívat celý Svíták, ale nahlédli jsme do zcela nově sestaveného zpěvníčku písní, které od roku 2000 postupně vycházely v Bratrstvu. Iniciátorem celé akce byl Mikuláš Vymětal, který má na zpěvníčku, který vydalo Oddělení mládeže ČCE, velkou zásluhu. Pozvání organizátorů z poděbradského SOMu přijali autoři

písní Pavel Jun a Honza Skála a také dirigent Jonáš Hájek, který s námi nacvičil dva černošské spirituály a později usedl za klavír. Písniček je ve zpěvníčku asi sedmdesát, my jich zvládlí asi 15. Písničky jsou velmi různorodé. Zpěvník obsahuje písně autorské i předělané, spirituály, lidové popěvky, balady i zhudebněné biblické pasáže. Zkrátka a dobře, každý si tam najde své. Však až se vám tenhle zpěvníček, který je k zakoupení u M. Vymětala a na oddělení mládeže (mladez@evangnet.cz) za 50 Kč, dostane do rukou, můžete ho zhodnotit sami. Fotografie z celé akce a audio ukázky některých písní budou k nalezení na internetových stránkách poděbradské mládeže na adrese <http://podebradska-mladez.evangnet.cz>. ■

PRÁVO NA KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Olga Navrátilová

REAKCE

Je velmi chvályhodné, že se J. Soběslavský v článku Češi a právní normy (03/2007) snaží vést čtenáře k tomu, aby přemýšleli nad podstatou práva a učili se právo vidět nejen jako osamocené právní normy, ale jako provázaný systém, který se nikdy nemůže odpooutat od otázky po tom, co je spravedlivé.

Mám nicméně za to, že příklad, který k tomu volí, tj. otázku kopírování CD, je poněkud nešťastný. Staví zde proti sobě právo na přístup ke kulturnímu bohatství, které jednotlivci za podmíněk stanovených zákonem zaručuje Listina základních práv a svobod v čl. 35 odst. 2, a právo na ochranu výsledků tvůrčí duševní činnosti, tj. právo autorů a výkonných umělců, které je zakotveno v témže článku v odst. 1. Tato práva však vůči sobě v takto přímém sporu nestojí.

Práva zakotvená v tomto článku Listiny patří spolu s několika dalšími mezi tzv. nepřímá práva. To znamená, že se jich jednotlivec nemůže domáhat u soudu bezprostředně (jako například práva na život), ale že stát

se zavazuje přijmout zákony, které jedinci umožní těchto práv užívat.

V tomto případě proti sobě nestojí práva umělců a práva nás všech na kulturní bohatství, jak se zdá z Honzovy argumentace, ale nárok jednotlivce na to, aby mu stát svými zákony přístup k takovému kulturnímu bohatství umožnil. Což, domnívám se, náš stát činí. Chci-li např. jako nezámožná studentka poslouchat hudbu, mohu si pustit veřejnoprávní rozhlas či televizi, nebo zajít do hudební knihovny. Opírat protiprávní kopírování CD o tvrzení, že se ujímám svého práva na přístup ke kulturnímu bohatství, by byla v této situaci svévole a svědomí nás všech, kteří tak občas činíme, se s tím musí vyrovnat jinak. Zakotvení lidských práv v právních rádech je odrazem vědomí, že právo a snahu po nalezení spravedlnosti od sebe nelze oddělit. Je však třeba s nimi zacházet opatrně, jinak se nezbaví podezření, že se pomalu stávají nástrojem k prosazování především vlastních zájmů. ■

Před výjezdem příslušníků 5. kontingentu Armády ČR v Provinčním rekonstrukčním týmu (PRT) Fajzabád do mise ISAF se uskutečnila ekumenická bohoslužba v chrudimském kostele Nanebevzetí Panny Marie. Zúčastnilo se jí asi 20 vojáků, mezi nimi hlavní kaplan Jan Kozler a bývalí kaplani 4. brigády rychlého nasazení Tomáš Holub a Pavel Ruml. (LN)

V MF Dnes se Jan Jandourek zamýšlel nad uvěřitelností zázračného uzdravení jeptišky a z toho plynoucí otázky svatořečení papeže Jana Pavla II. Připomíná Chestertonův výrok, že od té doby, co lidé nevěří v Boha, věří všemu. A dodává: „Skutečná temnota však obestírá ty, kteří věří v obskurnost typu: zemědělská politika Evropské unie, uzdravení Fidela Castra, nezkorumpovanost Mezinárodního olympijského výboru, reformovatelnost Hamasu či úspěšné zeštíhlení státní správy. Ve srovnání s těmito vírami je jeden papežský zázrak snadno uvěřitelná a racionální záležitost.

26. května se uskuteční již 2. ročník chrudimského Seniorátního výletu. Vycházet budeme zřejmě z fary v Lanškrouně. Další informace budou včas na WEBU: <http://chrudimska-mladez.evangel.cz> Přijďte všichni!!!

Akce liberecké a ústecké seniorátní mládeže Jarní ŠPEK (šubalská párty eventu@nich křesťanů) bude v Teplicích 11.–13. května. Příjezd v pátek 18–19 hod. V pátek mistr převleků van Thom von Töplitz, v sobotu Mikuláš Vymětal o vztahu Křesťanů a Židů. Netradiční sporty, koncert hostující kapely OMC z Jablonce a okolí. V neděli bohoslužby s Večeří Páně. Cena 120 Kč. Více na <http://ustecka-mladez.evangel.cz>

27.–29. 4. Seniorátní dny mládeže horáckého seniorátu – víkendové setkání pro mládež bude tentokrát ON THE ROAD mezi dvěma městy: společné putování ke společnému cíli.

Máte rádi husté bory, pusté kraje, divočinu, pralesy, bažiny, mokřady, hory a skály, kde lišky dávají dobrou noc, kde neseženete hotel ani občerstvení? A běháte po podobných krajinách rádi s mapou a busolou? A luštíte rádi různé šifry, zodpovídáte záludné otázky, hledáte řešení a východisko? A stačí vám, když na konci vyhraje jenom popsanej papír s nápisem Diplom? Pokud ano, tak tahle akce je pro vás úplně ideální. Přijďte 27.–29. 4. do Nového Sedla u Sokolova. Více na <http://labyrinth.milimetr.org/>

B3 Královéhradecký seniorát

Kláster nad Dědinou

stáří: 1782/1785
počet farářů: 12/12
kapacita: 500
délka: 33,5
manuál varhan: 1

B4 Královéhradecký seniorát

Letohrad

stáří: 1942/2003
počet farářů: 9/2
kapacita: 150
délka: 26,5
manuál varhan: 0

Vážení čtenáři, s minulým číslem 03/2007 Vám přišla proformafaktura (se složenkou) na předplatné za letošní rok. Pokud jste ji nedostali, informujte nás (tel. 224999273, bratrstvo@evangnet.cz). Během května na základě proplacených proformafaktur vystavíme právnických osobám daňový doklad (fakturu o zaplacení). Ostatním vystavíme pouze na vyžádání.

Sbor ČCE v Soběslavi

nabízí prostory k celoročnímu využití za účelem rodinné rekreace nebo setkání skupin mládeže.

V okolí je možnost koupání, cyklistické stezky.

Naše prostory jsou včetně kuchyně, sociálního zařízení a společenské místnosti.

Bližší informace na telefonu 776 32 73 83.

V příštím čísle:
Téma: Bez prstýnku
Ekooko: Kdo má kolo, má křídla!
Recenze: Vratné lahve

BRATRSTVO

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 180,- Kč, jednotlivé číslo 18,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělená registrační číslo MK ČR 5092.

roč. 48/2007

číslo IV

ISSN – 1213-9351